

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23, Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27, Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, sreda 17. maja 1939

Cena posamezni številki din 150

Prenagljene uredbe

Izšla je uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o klasifikaciji gostinskih obratov in o maksimiranju cen v teh obratih. Nova uredba je bila nujno potrebna, ker je praksa pokazala, da je prvotna uredba popolnoma neuporabna, ker se ni prav nič ozirala na naše dejanske razmere. Uredba je bila izdana, kakor da bi bile pri nas gostinske razmere že kar idealne in kakor da bi se moglo pri nas uporabljati merilo kakor v turistično najbolj naprednih državah. Seveda je bila potem hladna prha neizogibna in izkazalo se je, da po novi uredbi bi morali skoraj vse hotele in gostinske obrate tako zelo degradirati, da bi dobili čisto nemogoče stanje. Zato se je najprej veljavnost uredbe o klasifikaciji gostinskih obratov odložila, sedaj pa se je izdala nova, seveda v oni nemogoči obliki, ki dela zainteresiranim tako silno mnogo težav, ker postane nova uredba jasna šele po mučni primerjavi s staro. Da bi se izdajale nove uredbe v prečiščenem besedilu, ki je takoj za vsakogar uporabno, je menda pri nas res nedosegljivo.

Kakor z uredbo o klasifikaciji gostinskih obratov in maksimiranju cen v teh obratih, se redno dogaja tudi z vsemi drugimi uredbami. Komaj se začnejo izvajati, že se pokaže, da nastajajo nepremostljive težave z njih izvajanjem in zato se kmalu nato izda prva uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe, nato naj pomagajo razna avtentična tolmačenja, ko pa še ta ne pomagajo, pa izide tudi druga uredba o spremembah in dopolnitvah ali pa se vsa uredba sploh ne izvaja.

Vse te napake pa nastajajo, ker se pri nas izdajajo vse uredbe — a vse so v zadnjem času z zakonsko močjo — mnogo prenačljive. Npravi se neki osnutek uredbe, ki se potem nekaterim zainteresiranim korporacijam tudi pošlje, njih pomisleki pa se upoštevajo le deloma ali pa sploh ne. Ni seveda čudno, če potem uredba ne velja in če se pri prvi praktični preizkušnji izkaže kot neuporabna. Ta kušnja izkaže, da se upoštevajo le deloma ali pa sploh ne. Ni seveda čudno, če potem uredba ne velja in če se pri prvi praktični preizkušnji izkaže kot neuporabna. Ta kušnja izkaže, da se upoštevajo le deloma ali pa sploh ne. Ni seveda čudno, če potem uredba ne velja in če se pri prvi praktični preizkušnji izkaže kot neuporabna.

Včasih pa ima človek tudi vtis, da mislijo nekateri, da se delavnost političnih ljudi kaže v tem, če izdajajo čim več uredb, kakor da bi bila v vsaki uredbi neka skrita čudodelna moč, ki takoj odpravi vsako zlo, kakor hitro se izda uredba proti temu zlu. Toda uredba sama na sebi nič ne pomaga, pomaga le uredba, ki je dobra, ki je premišljena in v skladu z dejanskimi potrebami življenja. Ni važno, koliko uredb se izda, temveč kakšne uredbe se izdajajo. Če kje, potem velja v zakonodaji latinsko pravilo, non multa, sed multum.

Da pa bodo uredbe dobre in v resnici v skladu z dejanskimi potrebami življenja, se je treba posvetovati z ljudmi, ki poznajo stvarino, katero obdeluje uredba. Ni kaprica, temveč neobhodna nujnost, da bi se morale pred izdajo vsake uredbe zaslišati zainteresirane gospodarske, kulturne in socialne ustanove. A ne samo zasli-

šati, temveč njih mnenja je treba tudi upoštevati, kajti vsako teh mnenj je globoko utemeljeno v življenjskih izkušnjah. Zato bi se smela uredba izdati le, če se je doseglo z zainteresiranimi korporacijami soglasje! Nikakor ni to preveč zahtevano, kajti le na ta način dobimo jamstvo, da bo nova uredba res dobra in v resnici ustrezala svojemu namenu.

Včasih so se zakoni izdajali po

resnem preudarku, ko so zakonski osnutki prešli celo vrsto konferenc in na konec še v zakonodajnem telesu v odsekih preživeli ostro kritiko. Zato so tudi ti zakoni veljali in zato so imeli ljudje tudi zaupanje v pravilnost in potrebnost teh zakonov. Danes tega zaupanja ni več in ga tudi biti ne more, saj vidijo ljudje vedno znova, da se mora vsaka uredba, komaj je izdana, že zopet popravljati

in da prav za prav ne velja nobena uredba v obliki, kakor je bila izdana.

To za državno avtoriteto nikakor ni dobro, za naše gospodarsko življenje pa je naravnost pogubno. Zato naj se že enkrat neha z izdajanjem prenačljenih uredb in naj se poskrbi, da se bo tudi pri zakonodajnem delu pazilo na kvaliteto dela. Kaosa v naših predpisih je res že preveč.

gih državah, preplašile, da so zmanjšali proizvodnjo okroglega lesa. Pa tudi pomanjkanje denarja je to povzročilo. Zato je računati s tem, da bodo celotne količine lesa, ki bodo prišle za izvoz v Evropo letos v poštveh, mnogo manjše kakor v zadnjih letih.

Ceprav je bilo v posameznih državah potrebno, da so se prevzele iz prejšnjih let znatne postavke v letošnje leto, je treba vendar konstatirati, da niso zaloge nikjer posebno velike in da marsikatera produkcijska firma sploh ne razpolaga z večjimi zalogami in da je pripravljenega lesa le za naročila v prihodnjih dveh ali treh mesecih.

Lesna kupčija

bi mogla zato biti dobra,

če ne bi bilo polno drugih težav. Razmerje med povpraševanjem in ponudbo je letos dobro izravnano, najbrže se giblje celo v prilog proizvajalcev lesa in bi zato morala biti letos lesna kupčija dobra.

Zal pa napeta politična situacija ne dopušča, da bi mogla podjetja mirno voditi svoja gospodarstva ter povzroča politična napetost vedno nove močnejše v gospodarskem življenju. Posledica vsega tega je, da ena kriza zaupanja sledi drugi. Povsod je razpoloženje nervozno, da je miren kupčijski potek izključen. Komaj se kupčija v enem mesecu nekoliko opomore, že podere novo razburjenje v drugem mesecu vse zboljšanje.

Evropski lesni trg pada vedno bolj pod vpliv dogodkov, ki so izven območja lesnega gospodarstva. Nevarnost je, da se bo to pokazalo v letošnjem letu še prav posebno.

Značilno je, da so lesne cene, ki so prej vedno sledile kolebanjem prometa, sedaj stabilne z rahlo tendenco zboljšanja navzgor. To se zlasti pozna v Nemčiji, kjer je lesni trg dobro urejen. Dočim je lani padla cena lesa pri nazadovanju povpraševanja za 2 do 3 funte, se danes sploh ne misli na znižanje cen, temveč se novo oživljena kupčija začneja zopet po starih cenah. Evropski lesni trg je letos sam po sebi zdrav in zato tudi ni kolebanja cen.

Žitna intervencija Prizada

Enkrat bo treba rešiti tudi to vprašanje

Pri nas se izvoz »pospešuje« na čisto posebne načine. Navadno se pospešuje na ta način, da se izda nova uredba, ki redno uvaja novo takso za izvoznike. Oficialno se navaja, da se uvaja nova taksa le zato, da se ustanovi neki fond, iz katerega se bo pospeševala ali domača proizvodnja ali pa izvoz dotičnega predmeta. Dejanska in takojšnja posledica te nove uredbe pa je, da se z njo obremenjuje izvoz in da ima naš izvoznik še težje stališče na tujih trgih. Znano je vendar, da večina držav podpira svoje izvoznike z izvoznimi premijami, poleg tega pa jim dovoljuje še druge ugodnosti, ko znižano prevoznino, kreditne ugodnosti itd., pri nas pa mora izvoznik plačevati posebne takse, vrhu vsega pa še poseben davek v obliki nižjih tečajev za odstopljene svoje devize. Naravna posledica vsega tega je, da izgublja naš izvoznik konkurenčno sposobnost.

Druga posebnost našega »pospeševanja« izvoza je v tem, da se ne pospešuje enakomerno izvoz vseh predmetov, temveč da je privilegirani predvsem izvoz žita in moka. Ta izvoz se pospešuje na vse načine in da se izvažata moka ter žito v velikih količinah iz države, se dopušča, da zaradi tega čezmernega izvoza zastaja izvoz drugih predmetov. Tako se Dalmacija silno pritožuje, da nazaduje izvoz vina. Ista pritožba se sliši tudi iz drugih vinorodnih krajev, tako tudi iz Slovenije. Da izvoz vina zastaja, ni prav nič čudnega. Tako bi morala Nemčija uvoziti lani 2000 vagonov našega vina, uvozila ga je le 120 vagonov. Vzrok, zakaj ga ni uvozila, je na dlani. Že itak je naš aktivni saldo z Nemčijo čez mero visok. Izvozniki morajo čakati mesece na plačilo in možnost novega izvoza je zaradi visoke aktivne klirinške konice zelo omejena. Prizad pa na vso moč forsira izvoz pšenice in koruze, ker plačuje Nemčija zelo visoke cene, ki so mnogo nad svetovno pariteto. Postopanje Nemčije je razumljivo, ker je žito neobhodno potreben predmet, kar n. pr. vino ni. Ker so torej izvozne možnosti v Nemčijo omejene, uvaža Nemčija predvsem njej najbolj potrebne predmete, pa čeprav plačuje za nje višjo ceno. Tako se dogaja, da bogata Vojvodina izvažata mnogo in po dobri ceni, revna Dalmacija pa malo in po slabi ceni.

Nadaljnja posledica tega pa je, da je cena pšenice in koruze tudi na našem domačem trgu mnogo previsoka in da plačujemo koruzo, ki bi smela veljati največ 88 din, po 103 din. Še večje nerazmerje je pri cenah pšenice. Pasivne pokrajine morajo na ta način plačevati žitorodnim krajem velik da-

vek, ki je tem bolj krivičen, ker ga plačujejo agrarno-pasivne pokrajine agrarno aktivnim. Dalmacija plača na ta način na leto za svojo prehrano okoli 30 milijonov din več, kakor bi morala, Slovenija pa celo okoli 80 milijonov dinarjev.

Ta davek plačujejo pasivne pokrajine že nekaj let in mislimo, da je čas, da se to vprašanje že enkrat revidira in da se postavi naša izvozna politika na pravo podlago. Intervencije Prizada se

morajo nehati, ker je življenje v Jugoslaviji že itak tako drago, da res ne gre, da si sami umetno dražimo kruh.

Na drugi strani pa je tudi čas, da se neha vsako enostransko pospeševanje izvoza le v korist enih pokrajin ter da se pospešuje izvoz iz vseh pokrajin enakomerno, a tudi vseh izvoznih predmetov. Toliko se govori pri nas o pospeševanju izvoza, da bi si mogli ustvariti vsaj osnovne začetke dobre in pravilne izvozne politike.

Mednarodna lesna kupčija

bi mogla biti dobra, če ne bi ...

Pod tem naslovom je objavil »Internationaler Holzmarkt« naslednje sredi maja datirano poročilo:

Skoraj vsako poročilo, ki smo ga dobili v zadnjih dveh tednih iz raznih evropskih lesnih trgov, se začneja približno z istimi besedami, ki smo jih dali za naslov današnjemu poročilu. Skoraj bi mogel človek misliti, da so se lesni gospodarski ljudje med seboj dogovorili, da dajejo enaka poročila. Cisto vseeno je, če prihaja poročilo iz les kupujočih držav ali iz lesnih izvoznih držav vzhoda, če prihajajo poročila iz Skandinavije ali z Balkana, vedno je osnovna nota poročila ista, da bi namreč mogla biti lesna kupčija dobra, če ne bi nastajali iz razlogov, ki so izven območja lesnega gospodarstva, v kupčiji zastoji in krize zaupanja.

Zdravo razmerje med ponudbo, povpraševanjem in zalogami

Dočim je karakteristika evropskega lesnega trga v letu 1938. v tem, da so bile v vseh državah velike zaloge lesa ter so mislili kupci predvsem na to, kako bi te zaloge likvidirali ter o novih nakupih sploh niso hoteli nič slišati, so danes v tem pogledu razmere mnogo bolj zdrave.

Tako je zelo značilno, da je bilo v londonskih dokih dne 31. marca 1939. skupno le 99.036 standardov rezanega iglastega lesa, dočim je bilo istega dne pred enim letom 117.454 standardov, povprečno pa v zadnjih petih letih 107.642 standardov. Moremo torej reči, da so letos zaloge pod normalo. Čeprav ni mogoče trditi, da bo letos stavbena delavnost v Angliji posebno velika, vendar ni mogoče označiti potrošnje lesa kot slabo, zlasti še, ker se bo za razne vojaške naprave in za stavbe v zaščito proti zračnim napadom potrebovalo zelo mnogo lesa.

Podobne so razmere tudi v drugih evropskih lesno-uvoznih državah. Na Nizozemskem niso zaloge velike, kupčijski izgledi pri tem nikakor niso neugodni, seveda pod pogojem, da se svetovni gospodarski položaj stabilizira. V Belgiji so zaloge uvoznega lesa celo skromne, Francija pa skoraj sploh nima na zalogi visoko vrednega tujega lesa.

Pri tem pa je

proizvodnja v lesno-izvoznih državah skromna.

V lesno-uvoznih državah niso torej zaloge velike, v lesno-izvoznih državah pa se giblje proizvodnja v zelo skromnih mejah. Slabe izkušnje prejšnjega leta so proizvajalce v Skandinaviji, pa tudi v dru-

Tovarna Zelenka se preseli v Egipt

Delavci bodo v Egiptu slabo plačani

Menda ni bila v naši državi še nobena surovina v sedanjih časih tako čislana kot bombaž. Javnost se za bela, v težke bale stisnjena vlakna ni mnogo zanimala, jedva toliko, kolikor je bila posredno z delom v tekstilnih tovarnah v zvezi. Zdravje cenil še le tedaj, ko ga izgubiš. Tako je tudi bombaž šele sedaj začel prihajati do veljave, ko ga zmanjkuje. To velja posebno za Maribor, največje tekstilno mesto Jugoslavije, v katerem tako velik odstotek prebivalstva živi od predelavanja bombaža in prediva. Tisoči se boje za svoj obstanek, ko slišijo, da morajo podjetja omejevati obrat, ker bodo zaloge v kratkem popolnoma pošle, novih pošiljk pa takorekoč ni, ker Narodna banka zaradi pomanjkanja deviz ne izdaja v zadostni meri dovoljenj za nabavo surovin v inozemstvu.

Narodna banka je izdala nekaj ukrepov za uvoz blaga, zlasti bom-

baža in prediva iz deviznih držav s pomočjo kompenzacije, toda koningenti so vse premajhni in vse-kakor manjši kakor lanski. Maribor pa potrebuje bombaž, ker ga tisoči njegovih vreten in stavev žro in bruhažo tkanino. Naročil je vedno zadostno, toda tovarne jih ne zmagujejo, ker jim manjka prediva za statve. In ker stoje stroji, tudi delavstvo manj zasluži, mnogo pa jih je že tudi na cesti. Kaj bo, če ne bo kmalu surovina? Potem bo podjetje za podjetjem ustavilo obratovanje. In kaj potem?

Precej velika tekstilna tovarnica v Mariboru izginja s površja. Tvrdka Zelenka in drug, čije lastnik je B. Schonsky, se seli v Aleksandrijo v Egiptu. Mož je ločen in se namerava drugič poročiti z lastnico velike tekstilne tvrdke v Egiptu. S svojimi stroji in napravami bo povečal tovarno bodoče žene. Predilnica iz Linhartove ulice je že skoraj vsa v Afriki. Dvakrat so z

ladjo prepeljali stroje in drugo, v kratkem gre tretji transport čez Sredozemsko morje. Le še nekaj strojev stoji na pol razstavljenih. Potem pride na vrsto tkalnica. Delavstvo pričakuje vsak dan odpočev. In potem? No, potem bodo stroji tekli v Afriki, skupaj z onimi, ki že tam brne in požirajo bombaž. Toda to bo domači egiptovski bombaž, ki ima zelo dobra vlakna in ki se nabavi brez deviznih skrbi in težkoč. Tudi lastne plantaže imajo velika tekstilna podjetja v deželi faraonov. Pa delavci? No, delavci si bodo poiskali druge službe, saj se bodo baje v Mariboru tovarne še povečale. Sicer pa gre nekaj strojnikov s stroji vred v Egipt, da jih tam zopet sestavijo in poženejo v tek. Plača se jim nikakor ne bo zmanjšala. Ne bo pa posebno velika, ker bodo dobivali le po poldrug egiptovski funt na teden, skoraj toliko kot doma! Delavci morajo pač biti v silni stiski, da grejo za tako nizke mezde v Egipt, ki je za Evropo drag, zelo drag. Ali ni res nihče poučil delavcev, da je takšna meza pre nizka?

So pa tudi nekatere tovarne, ki imajo zadosti surovin na zalogi. Tako tovarna Hutter, ki se je tudi v tem pogledu izkazala kot prvovrstno podjetje. Selitev tovarne Zelenka v Egipt je pač najlepša ilustracija, kako pojmuje tuji kapital svojo nalogo v našem narodnem gospodarstvu. Bojimo se le, da tudi po teh težkih udarcih, ki smo jih prejeli, naši odločujoči činitelji še ne bodo spoznali, kako je treba postopati s tujim kapitalom.

Lepi dobički Bora

Na podlagi nedavnega sklepa upravnega odbora družbe Société Française des mines de Bor se bo izplačala na prioritetne delnice dividenda po 108,80 fr. frankov, na druge delnice pa po 106,34, oz. 104,50 fr. frankov po numeraciji delnic.

Bor donaja torej francoskim delničarjem še nadalje sijajne dobičke. Menda bo treba borski družbi še povečati njene privilegije, da bo dividenda še večja.

Nemci že kupujejo v Jugoslaviji les na podlagi würzburške pogodbe

V Jugoslavijo so že pričeli prihajati nemški lesni uvozniki, ki kupujejo les na podlagi posebne pogodbe, ki je bil sklenjen v Würzburgu in ki se pri nas uradno označuje kot strogo zaupen. Zaradi te čisto nepotrebne »stroge zaupnosti« je nevarnost, da bodo naši lesni producenti in izvozniki doživeli težko izgubo, ker bodo prodali svoj les pre poceni. Tem večji dobiček pa bodo imeli nemški kupci. Tudi tu se vidi, kako se pri nas »pospešuje« izvoz.

Avtomobil ni več luksuz

To nam priča že mal izlet na delavni dan v okolico Ljubljane. Srečali bomo na slabih in boljših cestah že prilično število osebnih avtomobilov, za volanom pa bomo videli zastopnike najrazličnejših poklicev, ki hite po svojem poslu. Nič čudnega ni danes več, če vidiš sedeti za volanom malega trgovca, obrtnika, da celo kmeta srečaš že čisto in tudi duhovnika. Cena avtomobila se je zadnjih 10 let znižala za več ko polovico. Kljub temu pa avtomobilizem pri nas še zdaleka ni tako razvit kot v sosednjih, tudi malih državah. Mnogo je vzrokov, ki ovirajo razvoj motorizacije, slabe ceste, daljave itd. Treba pa je tudi smotno propagando in k temu mnogo služijo prireditve Ljubljanskega velesejma.

Na letošnjem pomladanskem velesejmu od 3. do 12. junija bodo samo osebni avtomobili zasedli nad 1.500 m² prostora. Najrazličnejše znamke vseh cen in velikosti

bodo zadivile vsakogar. Manjkalo pa tudi ne bo tovornih avtomobilov, avtobusov, motornih koles in koles. Izbira med sledečimi znamkami bo pač prav težka; vse so dobre in vredne: Adler, Audi, Amilcar, BMW, Borgward, Bick, Cadillac, Chevrolet, Citroen, Chrysler, Daimler-Benz, DKW, Fiat,

Ford, Hanomag, Hansa-Lloyd, Horch, Hudson, Lancia, La Salle, Maybach, Mercedes-Benz, Oldsmobile, Opel, Pontiac, Plymouth, Steyer, Skoda, Tatra, Renault, Terraplane, Vauxhal, Wanderer; pa tovorni Belford-Truck, Blitz, Chevrolet-Truck, Daimler-Benz, Fiat, Ford, International, Krupp, MAN,

Mercedes-Benz, Saurer; motornih koles bo tudi mnogo in navajamo glavne znamke: Ardie, Bianchi, BMW, Deutz, Diamant, DKW, Horrex, Maico, Miele, NSU, Phaenomen, Puch, Sachs, Wanderer, Zündapp. Interesenti, oglejte si veliko razstavo na Ljubljanskem velesejmu med 3. in 12. junijem.

Kako so obdačeni pri nas razni industrijski predmeti

II.

Ogljikova kislina

Tvorniška cena za 1 kg ogljikove kisline znaša 450. En kilogram je obremenjen z naslednjimi davčninami: Skupni davek 3% znaša 0'14 din, banovinska in občinska trošarina znašala skupno povprečno 5 din, da je en kg obremenjen s 114% fabrične cene. Pri tem ni upoštevana davčna obremenitev procesa proizvodnje, prodaje in dobička. Zaradi velike obremenitve je padla proizvodnja ogljikove kisline za eno četrtino. Nadomestuje se z vbrizgovanjem zraka v pijače. Zaradi različne višine banovinskih trošarin se tudi tiho-tapi.

Ocetna kislina

80%ne jakosti velja po tovarniški ceni neto po 26 din za kg z ambalažo. Na to kislino se plačuje na račun skupnega davka 1'27 din, državne trošarine 3'20, banovinske trošarine 3'20 din, občinske trošarine okoli 4 din, skupno torej 11'67 dinarjev ali okoli 44% tvorniške neto cene. Ni pa upoštevana obremenitev proizvodnega in prodajalnega procesa ter dobička.

Fabrične obleke in plašči

so obremenjeni zelo občutno z banovinskimi trošarinami ter z davčnim dodatkom skupnega davka na konfekcijo v višini 25%, dočim so obrtniške delavnice in trgovci, tako imenovani manipulant, ki dajejo svoje tkanine krojačem in izdelavo, oproščeni obeh teh davščin (kar je tudi razumljivo — op. ured.). Te davščine znašajo pri obleki za 400 din 30 dinarjev, pri plašču za 500 do 600 dinarjev pa 52'50 din. Posledica te davščine je bila, da je promet v naši največji tovarnici oblek padel po uvedbi te davščine od 26.382.793 dinarjev v prvem polletju 1937 na 10.268.404 din v prvem polletju 1938. Efekt nove trošarine pa je bil za državno blagajno neznamen.

Milo

spada med vsakdanje predmete potrošnje najširših slojev. Samo v času od 1. IV. 1936 do 1. IV. 1937 je bila proizvodnja mila obremenjena z novimi državnimi in banovinskimi davčninami na 4 surovine, in sicer na loj, sodo, kolofonijo in ribjo mast.

Skupni davek na milo znaša 5%, luksuzni davek 12% se plača za milo, ki je dražje ko 30 din za kg. Občinska trošarina znaša za navadno milo za pranje perila (ki velja po srednji tvorniški neto ceni 8 din za kg) do 0'50 din, za toaletno milo (povprečna neto cena 15 din), ki ni nikak luksuz, znaša 3 din ter se dvigne do 10 din za kilogram. Obremenitev navadnega mila s skupnim davkom in občinsko trošarino znaša v mestih z največjim obdačenjem 11%, pri toaletnem milu pa do 70% tvorniške neto cene.

Poleg gotovega proizvoda pa so obremenjene tudi surovine za proizvodnjo mila še z zelo občutnimi državnimi, banovinskimi in občinskimi davčninami, kar nam kaže naslednji pregled:

Občinske trošarine na surovine in pomožna sredstva za proizvodnjo mila so uvedene skoraj v vseh mestih, kjer je industrija mila. Kavstična soda in maščobe, kot glavne surovine, so obdačene v večini mest, večinoma pa tudi vsa

druga pomožna sredstva kakor kolofonija, eterična olja, glicerini itd.

Fiskalna obremenitev surovin in pomožnih sredstev za proizvodnjo navadnega mila za pranje znaša okoli 18% fabrične neto cene gotovega mila.

Poleg teh davščin pa je proizvodnja mila obremenjena še z neposrednimi davki podjetja, njegovih nameštencev in delavcev, ko tudi s taksami in drugimi javnimi bremenitvami med proizvodnjo in prodajo.

Srednja obremenitev z vsemi fiskalnimi davčninami navadnega mila znaša okoli 25 odstotkov fabrične neto cene, toaletnega mila z ozirom na mnogo večje občinske davščine pa okoli 40%.

Papir

Z izjemo rotacijskega papirja podleži papir kot gotov izdelek skupnemu davku v višini 62%, banovinski trošarini 15 din za 100 kg, kar znaša okoli 2'40 din povprečne neto tvorniške cene v višini približno 620 din za 100 kg. V mnogih mestih pa tudi občinski trošarini (uvoznini v višini 5 do 20 din za 100 kg), povprečno torej od 0'8 do 3% tvorniške neto cene. Skupno je obremenjen papir z 11'6% tvorniške neto cene.

Poleg tega je proces proizvodnje papirja zelo občutno obremenjen, ker od 1. 1932. dalje ni minilo leto, da se ni uvedla neka nova davščina v breme proizvodnje tega predmeta.

Državna trošarina na električno energijo zlasti obremenjuje to industrijsko panogo, ker je njen način proizvodnje v veliki meri elektrificiran. Poleg tega mora plačati neka naših največjih papirnic še občinsko trošarino na električno energijo v višini 3'5 pare za kWh.

Trošarina na električno strujo pomeni posebno občutno breme za proizvodnjo lesovine, katere vrednost znaša 100 din za 100 kg. Za proizvodnjo le količine lesovine, ene glavnih surovin za izdelavo papirja, je potrebno od 150 do 170 kWh električne energije in se torej plača 14'50 državne in občinske trošarine, t. j. 14'50% vrednosti lesovine. Občinska trošarina na premog znaša poleg tega 2'50 din za tono, itd.

Skupna fiskalna obremenitev 100 kg papirja za zavijanje, tiskanje in pisanje, čigar povprečna neto vrednost znaša okoli 620 din, znaša torej:

skupni davek od papirja in od surovin za njegovo proizvodnjo . . .	46'76 din
banovinska trošarina na papir in trošarine na surovine	28'40 „
ostala fiskalna bremenitev	66'10 „
skupno	141'26 din

t. j. 23% tvorniške neto cene. K temu pa je treba prišteti še mestne trošarine na gotov papir, ki znašajo od 5 do 20 din za 100 kg (0'8% do 3%), da se skupna obremenitev dvigne na 23'8 do 26%.

Pretrpanost in nesorazmernost te obremenitve se vidi iz primerjave s plačami in mezdami v tej industriji, ki znašajo samo 19'23% tvorniške neto cene.

Prevelika fiskalna obremenitev je tudi vzrok, da je postala carinska zaščita za domačo papirno in-

dustrijo popolnoma iluzorna. Zato se tuji papir, ki uživa tudi znatne olajšave od svojih držav, uvaža v velikem obsegu, pa čeprav je kapaciteta naših tvornic tako velika, da bi mogli poleg kritja vse domače potrebe še papir izvažati.

Tekstilna industrija

Na gotove tekstilne proizvode se plača 62% skupnega davka (ali na predvilo 27 do 31% ter na gotove proizvode 42%). Poleg tega je ta industrija obremenjena s carinami, skupnim davkom in drugimi davčninami na razna pomožna sredstva (sodo in druge kemikalije ter barve), nadalje s carino in skupnim davkom na neke njene surovine: na bombažne odpadke v višini do 10% njih vrednosti, na odpadke tkanin in predvilo v višini do 16% vrednosti, na razne potrošne predmete pri tekstilnih strojih v višini do 30% do nad 100%, na valjarje za kalandre do 110% vrednosti dotičnih predmetov. Tekstilna industrija je zlasti še zadeta zaradi tega, ker se umetna svila davčno obravnava kakor naravna svila ter zato podleži luksuznemu davku, čeprav so predmeti iz umetne svile predmet potrošnje najširših slojev in ne pomenijo prav noben luksuz. Stopnja skupnega in luksuznega davka na prejo umetne svile, pa čeprav obsega tudi hkrati promet gotovih izdelkov, je nesorazmerno visoka, ker znaša 44%. Tekstilne industrije podleže še posebnim davčninam za pospeševanje domače proizvodnje tekstilnih surovin. Tako morajo n. pr. plačati 2 din od kg (5—7% vrednosti) umetne svile v fond za pospeševanje sviloreje, 0'12 din od kg uvoženega surovega bombaža ali predvilo v fond za pospeševanje domače kulture bombaža.

Carinska oprostitvev tekstilnih strojev je po pogodbi z Anglijo znatno omejena z novim od finančnega ministrstva izdanim tolarčenjem, kateri stroji se smejo smatrati, da so oproščeni plačevanja carine.

Politične vesti

Troje glavnih vprašanj je še v Evropi, pravi v svojem listu Virginio Gayda. Ta vprašanja so: vprašanje spoštovanja narodne časti in oblike življenja, kakor so si jih izbrali posamezni narodi, zagotovitev enakih sredstev za neodvisno delovanje narodov in zagotovitev enakih položaja v svetu vsem narodom. Z drugimi besedami pomenijo vsa tri vprašanja pravičen mir. Države, ki so si po versajski pogodbi prilastile zemeljsko bogastvo, hočejo na vsak način ohraniti vodstvo nad drugimi državami. V tem je jedro vseh konfliktov.

Nemško propagandno ministrstvo je obsodilo kot intrigo tuje vesti, po katerih da je hotel Mussolini v svojem turinskem govoru sporočiti Nemčiji, da Italija zaradi Gdanske ne bi šla z Nemčijo v vojno. Mussolini da je govoril svojim ljudem samo interno ter se ni baval z vprašanji, ki se razpravljajo v mednarodni javnosti.

Se en mirovni predlog bo Roosevelt, če bi zopet prišlo do kritične situacije v Evropi, izdal kot nov apel. Neki višji uradnik notranjega ministrstva, ki je sodeloval pri sestavi zadnje Rooseveltove poslanice, je izjavil, da bo Roosevelt v svoji drugi poslanici predlagal sklicanje konference, ki naj bi sklepala o razdelitvi dobrin brez vseh teritorialnih sprememb.

Nemško-italijanska vojaška zve-

za bo podpisana prihodnji teden v Berlinu. Podpisal jo bo grof Ciano.

Poljski veleposlanik Lipski se je vrnil v Berlin. Sodi se, da je poljsko-nemška napetost znatno popustila. Tudi nemški tisk je ustavil svojo kampanjo proti Poljski. Ponedeljek, ki se je označeval v Gdansk kot sila kritičen, je minil mirno, ker je Poljska vlada izjavila, da ne bo priznala nikakih izvršenih dejstev več in da bo njena armada takoj nastopila, če bi hotel kdo enostransko spremeniti stanje v Gdansk.

Namestnik poljskega zunanjega ministra Becka Arčisevsky odpotuje v kratkem v Moskvo, kjer se sestane s pomočnikom zun. komisarja Patjomkinom.

Sovjetska vlada je v svojem odgovoru odklonila angleške predloge ter vztraja slej ko prej na sklenitvi politične in vojaške zveze med Francijo, Vel. Britanijo in Sovjetsko Rusijo. Nekateri angleški konservativci pa se tej zvezi upirajo, ker menda mislijo, da si je Vel. Britanija s pogodbo s Turčijo že dovolj utrdila svoje stališče. Sedaj bo verjetno Francija posredovala med Anglijo in Rusijo, da bi se zveza z Rusijo vendarle sklenila. Splošno pričakujejo, da bo dal sestanek državnikov ob priliki zasedanja Sveta Zveze narodov pozitivne rezultate.

Francoska vlada namerava imenovati dosedanjega svojega varšavskega veleposlanika Noëla za glavnega tajnika v ministrstvu zunanjih zadev. Za veleposlanika v Varšavi pa bo imenovan general Weygand.

Budimpeštanski list »Nemzetek Ujszag« piše o poljsko-madžarskem prijateljstvu ter pravi, da izvira to prijateljstvo iz zgodovinskih, kulturnih in vojaških skupnih tradicij in je zato močnejše ko vse trenutne nevednosti. Karpatska meja ne loči obeh narodov, temveč jih zbljuje.

Vlada Češko-Moravske je predložila protektoratu v odobritev načrt o ustanovitvi češke milice, v kateri bi bili zaposleni bivši češki podoficirji in oficirji.

Nemško vojno sodišče je obsodilo na smrt sodelavca generala Gayde Vlacvička zaradi njegovega delovanja v češkem narodnem duhu. Smrtna sodba je bila izvršena v Plzinu.

Prva parada slovaške vojske je bila v nedeljo ter so sodelovale tudi nemške SS čete. Med parado se je dogodil naslednji incident: Bivši slovaški notranji minister Sidor je z nekega balkona opazoval parado. Ko ga je množica opazila, je pohitela pred njegov dom v takem velikem številu, da je bil zastavljen ves promet. Množica je navdušeno pozdravljala Sidorja, ki je imel nato kratek govor z balkona. Sidor je med drugim dejal: »Vztrajajte in bodite zvesti, kakor sem zvest jaz.« Šele potem, ko so manifestacije občinstva utihnile, se je mogla nadaljevati parada slovaške vojske.

Tuka, sedanji podpredsednik slovaške vlade, je dejal po paradi na banketu: Čeprav je slovaška vojska majhna, pa je v njej odličen duh in najboljša orožje. Slovaška je vedno pripravljena, da skupno z nemško armado izvrši svojo dolžnost.

Prvi vpoklic angleških novincev bodo po novem vojaškem zakonu 1. julija.

Anglija bo dobavila Turčiji, kakor poročajo italijanski listi, 500 bombnikov ter dala Turčiji kredit 30 milijonov funtov za utrditev Dardanel. Italijanski listi vidijo v tem dokaz, da hoče Anglija nadaljevati svojo protitalijansko politiko, ki jo je začela s sankcijami v času etiopske vojne.

Svedski parlament je izglasoval zakonski načrt o povečanju švedske vojske.

Palestinski problem bo najbrže v kratkem rešen v smislu angleškega predloga. Po tem predlogu bi ostala Palestina še 8 let pod angleško suverenostjo. V prvih petih letih bi se smelo na novo naseliti v Palestino vsako leto po 15.000 Židov, torej skupno 75.000 Židov. Nato bi bilo vsako novo naseljevanje Židov prepovedano. Arabci so baje na ta angleški načrt že pristali.

Washingtonska vlada je sklenila, da zgradi na otoku Portorico letalsko oporišče ter da bo otok tudi utrdila. V ta namen je določen kredit 30 milijonov dolarjev.

Japonski list »Kokumin Simbo«, ki je v ozkih zvezah z japonskimi vojaškimi krogi in ki je mesece dolgo vodil kampanjo za vojaško zvezo med Japonsko, Nemčijo in Italijo, piše sedaj nakrat, da Japonška v boju proti komunizmu obeh teh sil ne potrebuje. Japonci niso ne pod nemško in ne pod italijansko vlado. Nova avtonomna politika sili Japonsko na stran onih držav, ki ji morejo pomagati pri vpostavitvi novega reda na Kitajskem. Nato časopis omenja govorice, po katerih dobavlja Italija in Nemčija še vedno Kitajski orožje in municijo.

Denarstvo

Naše zadrug in PAB

Pretekli teden sta bila občna zbora Zveze slovenskih zadrug in Zadrugne zveze, v katerih je organizirana velika večina vseh slovenskih zadrug. Na obeh občinah zborih se je ostro kritiziralo postopanje PAB pri likvidaciji kmetijskih dolgov. Pritožbe obeh zadrugnih zvez so globoko utemeljene in prav za prav se je le čuditi, da ni bila kritika še znatno ostrejša.

Ne moremo pa prav razumeti, kako to, da niso mogle zadrug doseči, da bi se z njimi bolje postopalo. Saj vendar vse naglašajo, kako je koristno za nas zadrugništvo in kako ga je treba pospeševati. Pri tem navdušenju bi človek mislil, da mora vsakdo izgubiti bitko, kdor se spusti v boj z zadrugništvom. Resnica pa je drugačna. Sedaj ugibamo, če je navdušenje za zadrugništvo le prazna pena ali pa je respekt pred bankami tako velik, da je interes za drug pozabljen.

Naj bo že kakor hoče, na vsak način pa je značilno, da so zadrug pri priložbah proti PAB brez moči!

Garantna pisma bank, ki niso pod zaščito

Objavljena je bila naslednja uredba ministrskega sveta:

§ 1. — Finančni minister se pooblašča, da more izjemno od določb čl. 88. zakona o drž. računovodstvu začasno dovoljevati denarnim zavodom, ki niso pod zaščito, za podpiranje domače industrije izdajanje garantnih pisem tudi nad višino vplačane glavnice in zneska rezervnega sklada do 10% vplačane glavnice.

§ 2. Ta dovoljenja se dajo: 1. če ima denarni zavod najmanj 20 milijonov din popolnoma vplačane glavnice, 2. če se garantno pismo izdaja izključno le za državne nabave, ki se tičejo vojne obrambe.

§ 3. Finančni minister mora v vsakem konkretnem primeru preiskati solidnost denarnega zavoda, ki izda garantno pismo.

§ 4. Uredba velja največ 2 leti. Od slovenskih denarnih zavodov menda ne pride po teh določbah noben zavod v poštev.

Velik uspeh francoskega posojila

V ponedeljek je bilo predloženo francoski javnosti v podpisovanje novo 6 milijardno posojilo, ki se imenuje mirovno posojilo, ker naj z okrepitvijo francoske narodne obrambe zagotovi mir. Uspeh posojila pa naj bi dokazal tudi, da je Francija gospodarsko močna, vse njeno prebivalstvo pa enodušno v želji obrambe Francije.

Pogoji za posojilo so bili zelo ugodni, kljub temu pa je uspeh posojila presenetil vso javnost. Kajti vse posojilo je bilo v šestih urah popolnoma podpisano in celo prepisano. Ta velik uspeh posojila pač najjasneje priča, da je Francija finančno močna in da so Francozi prepričani o bodočnosti franka.

Nemčija išče posojila v Švici za povečanje trgovine z balkanskimi državami

Nemčija išče pri švicarskih bankah večje posojilo v devizah. Zadnje seje upravnega sveta Banke za mednarodna plačila v Baslu se je udeležil tudi dr. Funk, ki je imel nato v Bernu sestanek z zastopniki švicarskih bank. Na sestanku je predlagal dr. Funk, naj dovolijo švicarske banke Nemčiji večje posojilo v devizah oz. v švicarskih frankih. Posojilo bi uporabila Nemčija za povečanje svoje trgovine z Balkanom. Po nekaterih poročilih bi bile švicarske banke pripravljene razpravljati o tem predlogu. Nekateri menijo, da se bo to vprašanje podrobneje razprav-

ljalo pri bližnjih trgovinskih pogajanjih med Nemčijo in Švico.

Zlate in devizne rezerve Italije so se v lanskem letu znižale za 202 milijona lir na 3326 milijonov lir.

Banka za mednarodna plačila v Baslu je imela lani 8% (predlani 9) milijona švic. frankov čistega dobička ter bo izplačala 6% dividendo.

Izkaz Češko-moravske narodne banke z dne 7. maja navaja, da se je zlata podloga zmanjšala za 1,56 devizna in valutna za 16 na 840,4 milijona K. Obtok bankovcev se je zmanjšal za 66 milijonov na 6,2 milijarde K. Zlato kritje se navaja s 35,3%.

Anglija bo dala, kakor poročajo »Financial News«, Poljski mnogo večje kredite kakor jih je dala kateri drugi državi. Poleg tega bo Anglija jamčila za zunanje poso-

jilo Poljske. V kratkem pride v London v ta namen posebna poljska delegacija, ki jo bo vodil bivši guverner Poljske banke g. Koc.

Angleški državni podtajnik za zunanjo trgovino Hadson se je pogajal v Ameriki zaradi dovolitve ameriških kreditov evropskim vzhodnim državam, zlasti Poljski in Turčiji.

Bolivijska vlada je določila novi tečaj bolivijske valute, in sicer je 1 angl. funt enak 140 bolivianosom.

Pregled žitnih tržišč

Inozemska pšenica: Do poslednjega časa je bila tendenca na mednarodnih tržiščih za pšenico nekoliko čvrstejša, v poslednjem času pa so tečaji zopet popustili. Povpraševanje evropskega konsumenta po pšenici je bilo precejšnje, kot kupca sta nastopili Anglija in Belgija za večje količine, medtem ko so ostale države nakupile samo manjše množine. Zalogo argentinske pšenice bo lažje plasirati iz razloga, ker je Avstralija angažirana za izvršitev svojih obvez na Daljnem vzhodu in je močan kupec za argentinsko pšenico Brazilija. Chicago je koncem tedna notiral 75%, a končni zaključek je bil 75%; slično je bilo tudi gibanje tečajev na ostalih terminskih borzah.

Inozemska koruza: Tečaji za koruzo so na svetovnih produktih borzah, izjemši čičaške borze, precej nazadovali. Povpraševanje je popustilo, opaziti je edino večje oddaje argentinske koruze. Dasi ravno so zaloge koruze v USA izdatne, je promet razmeroma majhen. Tudi iz podonavskih držav je opaziti zmanjšani promet.

Domači pregled

Pšenica na evropskih tržiščih je v ceni nazadovala, čeprav ni bilo čezmernih ponudb. Od vseh provenienc je v ceni najbolj nazadovala gornje in južno banatska pšenica in pa pšenica iz okolice Starega Bečaja ter Srbobrana. Povpraševanje je bilo malenkostno in tudi dosednji kupec iz južne Srbije niso imeli nikakršnega interesa za blago. Sedenje cene niso več dosti višje od cen »Prizadac in ni izključeno, da se bodo že v tekočem tednu izravnale, ter bi v tem primeru bilo mogoče prodati blago zopet »Prizadac«.

Bačka pšenica iz okolice Sombora notira din 144—145, gornje in srednje bačka din 145—146, potiška iz okolice Starega Bečaja in Srbobrana 148—149, ostala potiška 147—148, gornje banatska 141 do 142, južno banatska 142—143 dinarjev.

V pregledu izvozne trgovine v žito so nastale v letu 1938 bistvene spremembe. Zedinjenje Avstrije z Nemčijo je bilo važnega pomena za našo žitno izvozno trgovino. Pred zedinjenjem je naša država izvažala del pšenice in koruze v Avstrijo proti plačilu v devizah, medtem ko smo izvažali otrobe, ječmen, oves in nekatera semena proti plačilu v avstrijskih šilingih, ostalo blago pa proti obračunu v klirinškem prometu. Po zedinjenju Avstrije z Nemčijo so postale odredbe prejšnje trgovinske pogodbe z Avstrijo brezpredmetne in blago, ki se izvažalo v te kraje se obračunava na isti način, kot za Nemčijo, to je, vse po privatnem kliringu. Za naše poljedelstvo je to velike važnosti, ako se upošteva, da smo v letu 1937. izvozili v Avstrijo koruze v vrednosti za več ko 230 milijonov din. S priključitvijo Avstrije k Nemčiji je postala Nemčija naš največji odjemalec deželnih pridelkov; s tem pa se je skril dotok deviz, ki smo jih prej dobivali za izvoz blaga v Avstrijo. Občutljivo prizadeti so bili pri tem naši izvozniki, ker izvažajo žito v klirinške države izključno samo »Prizadac«. Enako slabo je vplivala na izvoz žita tudi odcepitev dela teritorija češkoslovaške republike. V letu 1938. smo izvozili pšenice 1.104.168 mq v vrednosti 208.811.083 din,

koruze 4.679.340 mq, v vrednosti din 480.813.000, proti izvozu v letu 1937., ki je znašal v pšenici 3 milijone 180.350 mq v vrednosti din 570.592.400—, v koruzi 7.251.950 mq v vrednosti 698.938.000— din. V letu 1938. je bil tedaj izvoz pšenice manjši za 2.076.182 mq v vrednosti din 361.721.317—, v koruzi za 2.562.620 mq v vrednosti din 218.065.000—.

Koruzi: Tendence za koruzo se je v poslednjem času za vagonsko blago stabilizirala, medtem ko je cena za šlepovsko blago nazadovala. Kupec za šlepovsko blago je bilo edino Privilegirano izvozno društvo, ki je odkupne cene znižalo za 2 din in plačuje sedaj din 103 za 100 kg; kot prodajalec pa se je pojavila tudi druga roka, kar je na nazadovanje cen le še bolj vplivalo. Pariteta Indija notira din 102, nakladalna postaja Banat pa din 100—101.

Moka: V sorazmerju s ceno pšenice je tudi moka popustila in no-

tira na bazi nularice od din 235 do 240.

Krmilna moka: Tendence za krmilno moko je nespremenjena in je povpraševanje samo od strani dalmatinskega konsuma. Banatska osmica notira din 112—115, sremsko-slavonska din 115—117,50.

Otrobi banatski notirajo din 105 do 107½, sremsko-slavonski din 108—110, vendar je povpraševanje slabo, ker je sedaj že dovolj zelenih krmil.

Ječmen in oves: Povpraševanje je popustilo in je cena za ozimni ječmen din 170—, za spomladanski din 180—, za oves je istotako povpraševanje slabo, medtem ko je ponudba za sremsko-slavonski oves din 150—.

Fižol: Tendence za fižol je čvrsta, ker je precejšnje povpraševanje s strani izvoznikov. Beli fižol notira din 300—305.

Mast: Tendence je stalna, povpraševanje je precejšnje; mast v ročkah notira din 13,60—13,80 b/n.

Naš dolg češkoslovaški je likvidiran

Po zadnjem izkazu o stanju naših kliringov je znašal naš dolg Češkoslovaški samo še 2,4 milijona Kč. A še ta dolg se je sedaj že likvidiral. Naš dolg Češkoslovaški, ki je znašal še pred petimi meseci okoli 150 milijonov Kč, je bil torej v 5 mesecih popolnoma plačan. Sedaj je nastalo vprašanje, kako bo z našim izvozom v Češko-moravski protektorat v bodoče. Sedaj izvozimo samo živine vsak teden v češko-moravski protektorat za 6 milijonov Kč. Izvozniki ne vedo, kako naj bi v bodoče obračunavali tečaj češke krone. Mnogi se zato boje še nadalje izvažati živino v Češko-Moravsko.

Kakor se poroča iz Beograda, je napovedan prihod češko-moravskih uvoznikov naše živine v Beograd, da bi s pogajanjem z našimi odločilnimi zastopniki dosegli, da bi se naša živina še nadalje izvažala na češko-moravske trge v dosedanj množini.

Pristojne oblasti na Češkem in Moravskem predlagajo, da bi mi likvidirali še neki naš specialni dolg v višini 80.000.000 Kč, ki pa ni vnesen v kliring. Poleg tega imajo nekatera podjetja na Češkem in Moravskem proti nam terjatve v internih dinarjih v višini 25.000.000 din. Oba ta dolgora naj bi se vzela kot jamstvo za bodoče terjatve naših izvoznikov.

O obeh predlogih bo Narodna banka razpravljala še ta teden. Definitivno pa se bo uredila zunanja trgovina s Češko in Moravsko, ko se obe deželi protektorata vključita v novo trgovinsko pogodbo z Nemčijo.

Pojasnilo o poslovnih knjižicah

Minister za socialno politiko in ljudsko zdravje je izdal naslednje pojasnilo o izvrševanju uredbe o legitimacijah delavcev in nameščencev:

Izvzete od obveznosti, da imajo poslovne knjižice oz. legitimacije, so samo one osebe, katerih službeni odnos ima javnopraven značaj in ti so: vse osebe, ki so v državni ali banovinski službi v lastnosti služiteljev, zvaničnikov in uradniških pripravnikov, v lastnosti reguliranih služiteljev, zvaničnikov ali uradnikov (podoficirjev, oficirjev, vojaških uradnikov) v smislu zakona o uradnikih z dne 31. marca 1931., zakona o državnem prometnem osebuju z dne 22. junija 1931., zakona o ustroju vojske in mornarice z dne 6. septembra 1929. in zakona o banski upravi z dne 7. novembra 1929.

Predpisi o poslovnih knjižicah se morajo torej uporabiti za vse druge osebe, ki so v državni ali banovinski službi in te morajo toraj imeti poslovno knjižico oz. legitimacijo.

Analogno s prej povedanim so izvzeti od dolžnosti, da imajo po-

slovne knjižice oz. legitimacije tudi osebe, ki so zaposlene pri mestnih ali vaških občinah, ki so v smislu pravil, izdanih za vaše občine z zakonom o občinah z dne 14. marca 1933., oz. za mestne občine v smislu § 103. zakona o mestnih občinah z dne 22. junija 1934. označene kot osebe, katerih službeni odnos ima javnopravni značaj.

Potemtakem veljajo tudi za vse druge osebe, ki so zaposlene v vaških ali mestnih občinah, v vsem določila uredbe in drugih predpisov o poslovnih knjižicah, t. j. da morajo te imeti legitimacije.

Vse ostale kategorije javnih in napol javnih ustanov se glede njihovega osebjia smatrajo kot zasebna podjetja in morajo njih nameščenci imeti poslovne knjižice oz. legitimacije, v kolikor ni kdo teh izvetel po čl. 1. odst. 3. pravilnika o izvrševanju uredbe z zakonsko močjo o legitimacijah (poslovnih knjižicah) delavcev in nameščencev, a to so osebe, ki imajo položaj komercialnega ali tehničnega direktorja (upravnika) in prokuristi. Analogno se izve-

Mogočna zdravilna moč narave

se še posebno izraža v naravni

ROGAŠKI SLATINI

majo od dolžnosti, da imajo poslovne knjižice, tudi osebe, podobnega poklica, ki pa se drugače imenujejo, kakor na primer gen. tajniki ali tajniki zbornice, upravniški vodni zadrug in podobno.

Zunanja trgovina

Uvoz strojev v Italijo je znašal v prvem letošnjem kvartalu 156,7 milijona lir, dočim je lani dosegla vrednost uvoženih strojev 181,8 milijona lir. Po količini pa je ostal uvoz isti, kar dokazuje, da so cene padle. Glede uvoza strojev v Italijo je na prvem mestu Nemčija, ki je mogla svoj delež povečati od 63 na 73%.

Izvoz premoga iz Poljske se je v aprilu povečal od 1.088.000 na 1.285.000 ton.

V aprilu so znašali poljski državni dohodki 203,35 milijona zlotov, izdatki pa 202,8 milijona, da je bil dosežen aktivni saldo v višini 0,4 milijona zlotov. V primeri z aprilom 1938 so dohodki narasli za 1,4, izdatki pa za 3,4 milijona zlotov.

V Carigradu se je ustanovila angleška družba za izvoz turškega tobaka v Anglijo. Akcijski kapital družbe znaša 700.000 funtov. Podobno tobačno izvozno družbo nameravajo ustanoviti Angleži tudi v Grčiji.

V Burgo je prišla angleška trgovinska delegacija, da se pogaja za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Španski gospodarski krogi upajo, da se bo pri tej priliki rešilo tudi vprašanje španskih dolgov, ki znašajo 4 do 5 milijonov funtov.

Francija je izvozila v letošnjih prvih štirih mesecih 12.318 avtomobilov proti 7.597 v istem času lani. Vrednost izvoženih avtomobilov se je letos dvignila od 220,7 na 330,29 milijona frankov. Istočasno je padel uvoz tujih avtomobilov v Francijo od 895 na 714 voz.

Francoska vlada je izdala dekret, s katerim prepoveduje uvoz japonskega blaga. Prepoved velja tudi za francoske kolonije. Sodi se, da je franc. vlada izdala ta dekret zaradi bližnjih trgovinskih pogajanj z Japonsko, da s tem prisili Japonsko k popuščanju.

Štiri trgovske ladje s skupno tonažo 20.378 ton je kupila Nemčija, in sicer je kupila tri ladje v Norveški, eno pa v Grčiji.

Velike nade Madžarov na izvoz pšenice v Švico se niso uresničile. Od kontingenta v višini 300.000 stotov ni mogla Madžarska dosedaj izkoristiti niti polovice.

Proizvodnja premoga na Madžarskem se je v letošnjem prvem tromesečju povečala za 14,7% in je dosegla 27,8 milijona stotov.

Avstralska vlada je odbila zahtevo socialistov, da bi prepovedala izvoz jekla na Japonsko, češ da mora z vsemi državami vzdrževati prijateljske zveze.

Nemška trgovinska mornarica se je lani povečala za 189.199 ton in dosegla 4,34 milijona bruto reg. ton ali 83% predvojnega stanja. Delež nemške mornarice v svetovni trgovinski mornarici se je zvišal od 6,25 na 6,40%.

Proizvodnja piva v Angliji se je lani zvišala za 668.173 hl na 29 milijonov 868.943 hl. Proizvodnja se je povečala za 2,3%.

Dnevna prodaja premoga iz Porurja je znašala v aprilu 254.000 ton proti 262.000 tonam v marcu.

Nemška trgovina v južnovzhodnih evropskih državah

Delež Nemčije v zunanji trgovini posameznih držav južnovzhodne Evrope je po sedanjem stanju naslednji: V izvozu Bolgarske odpade na Nemčijo 51,7%, Madžarske 43,8%, Turčije 54,2%, Jugoslavije 41,5%, Grčije 35,5% in Romunije 33,4%.

Pri uvozu pa znaša delež Nemčije pri Bolgarski 62,1%, Jugoslaviji 51,6%, Madžarski 49,2%, Romuniji 48,3%, Turčiji 45,8% in Grčiji 31,3% vsega uvoza.

Zasedanje Stalnega gospodarskega odbora Balkanske zveze

se je začelo danes z otvoritvenim govorom rom. zun. ministra Gafencu. Na dnevnem redu konference so med drugim naslednja vprašanja: Razprava o medsebojni trgovinski politiki balkanskih držav, spomenica posameznih delegacij o mednarodnih trgovinskih odnosih, poročilo o konferenci Zavoda za pospeševanje zun. trgovine v oktobru 1938. v Atenah, razprava o rezultatih konference guvernerjev balkanskih emisijskih bank ter razna prometna vprašanja.

Občni zbori

Posojilnica v Črnomlju ima 54. redni občni zbor v nedeljo 21. maja ob 14. v zadrugi pisarni.

Tovarna za dušik, d. d. v Rušah ima 22. redni občni zbor v sredo dne 24. maja ob 16. v sejni dvorani Hranilnice dravske banovine v Mariboru. Delnice se morajo položiti najkasneje do 18. maja.

Del. družba »Triglav«, tovarna hranil v Šmarci ima redni občni zbor dne 26. maja ob 11. v Celju v hotelu Union. Delnice treba položiti 6 dni pred občnim zborom.

Redni občni zbor lesne ind. del. družbe »Drava« v Mariboru bo 3. junija ob 15. v pisarniških prostorih družbe v Mariboru, Meljska cesta. Delnice se morajo položiti vsaj 4 dni pred občnim zborom.

Konkurzi - poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Franje Pristov, zasebnice v Ljubljani. Poravnalni sodnik Sporn, poravnalni upravitelj odvetnik dr. Dinko Puc. Narok za sklepanje poravnave dne 15. junija ob 11, rok za oglasitev do 3. junija.

Potrjuje se poravnava trgovca Huberta Komauerja.

Odobruje se poravnava trgovca Adolfa Štara v Dobrničah pri Trebnjem. Upnikom plača 40% kvoto v 12 zaporednih enakih mesečnih obrokih. Prvi obrok zapade en mesec po pravomočnosti poravnave.

Madžarska bo zopet izvažala živino v Italijo

Madžarski trgovinski minister Kunder je za časa svojega bivanja v Rimu sklenil z italijansko vlado sporazum o obnovi izvoza madžarske rogatne živine v Italijo. Po tem začasnem sporazumu, ki velja do 31. julija t. l., bo izvozila Madžarska 8000 glav rogatne živine. Od 1. avgusta dalje pa bo mogla Madžarska izvoziti vsak teden po 1000 glav. Na Madžarskem upajo, da bodo mogli na leto izvoziti v Italijo 55.000 glav goveje živine. Ker pa je Nemčija prevzela oni del madžarskega izvoza živine, ki je šel prej v Avstrijo, računajo na Madžarskem, da bo mogla Madžarska to leto skupno izvoziti 80 do 90 tisoč glav goveje živine. S tem bi bila rešena kriza madžarske živinoreje, a tudi vprašanje krme, ki se je poostrišlo, ker se je premalo živine izvozilo.

Prejšnja pogodba s Španijo

Naša trgovinska delegacija je odpotovala v Španijo zaradi sklenitve nove trgovinske pogodbe. Pri tej priliki naj podamo glavno vsebino stare pogodbe, ki bo najbrže vsaj v neki meri podlaga za novo.

Stara trgovinska pogodba je bila sklenjena 15. maja 1936. ter je urejala trgovinski in plačilni promet med Španijo in Jugoslavijo. Španija nam je dovolila naslednje kontingente za l. 1936. in 1937. (v oklepaju kontingent za l. 1937.):

5000 (5000) stotov železniških pragoz, 26.000 (30.000) m³ desk iz navadnega lesa, 36.000 (40.000) m³ desk iz žaganega lesa in 20.000 (25.000) stotov svežih jajc. Poleg tega nam je dovolila kontingent 15.000 stotov celuloze.

Jugoslavija pa se je zavezala, da kupi od Španije 60.000 (80.000) stotov riža, 30.000 (40.000) stotov pomaranč, limon in mandarink, 2000 (2400) stotov banan in 20.000 stotov bombažnega predeliva ter manjše količine neobdelane surove plutovine in zamaškov.

Plačilni sporazum je določal, da

se vplača v klirinški račun pri devizni centrali v Madridu v korist jugoslovanskih upnikov 80% na vezan račun v pezalah, 20% pa na račun svobodnih deviz v švicarskih frankih. Narodna banka more z v pezalah plačanimi zneski svobodno razpolagati za plačilo v Jugoslavijo uvoženega španskega blaga ter stroškov jugoslovanskih turistov in potnikov v Španiji ter za oskrbo jugoslovanskih ladij v španskih pristaniščih. Druga pogodba bo seveda precej drugačna, ker so se tudi pogoji za trgovino spremenili.

Hrvatski trgovci z usnjem proti Bat'i

Strokovno združenje trgovcev z usnjem, obutvijo, kovčegi in torbicami v Zagrebu je imelo pretekli teden v prostorih zagrebske borze svojo drugo glavno skupščino, ki jo je otvoril predsednik Živko Frković. Naglasil je, da zaradi težkoč, ki jih danes preživlja svet, vedno bolj prodira misel, da naj bi gospodarskim edinicam potrebna gospodarska sila in sposobnost in da zato podjetja posameznikov izgubljajo na obstojni upravičenosti. Resnica pa je ta, da se z raznimi predpisi in na druge načine vedno bolj otežkuje delo samostojnih trgovin in pospešujejo velepodjetja. Tako silno ovirajo samostojne trgovce prodajalnice in podružnice raznih velikih trgovskih in industrijskih podjetij. Ta podjetja delajo pri nas z velikanskim dobičkom ter tudi posebno obdačenje ni zmanjšalo njih ekspanzivnosti. Velika podjetja nasprotno neusmiljeno izkoriščajo svoj dominantni položaj, da izgleda, kakor da je njih edini namen, da popolnoma uničijo malega in srednjega trgovca.

V dokaz za to svojo trditev navaja predsednik Frković trditev Bat'o, ki je začela po svojih prodajalnicah pred dvema letoma prodajati predelane kože in čevljarstvo orodje, čeprav se ne bavi s proizvodnjo teh predmetov.

Nato je poročal predsednik Frković o stanju poslov posameznih v združenju organiziranih strok. Kljub kontroli uvoza iz neklirinških držav vlada na trgu z usnjem stagnacija. Na trgu s čevlji in drugo obutvijo vladajo popolnoma industrijske prodajalnice, ki dosežajo zaradi svoje organizacije zadovoljiv promet in dobiček. Samostojni trgovci s čevlji bodo zaradi brezobzirnosti velepodjetij kmalu popolnoma izginili, če ne pride v zadnjem hipu do reforme, ki jo je združenje že ponovno zahtevalo. Na koncu svojega poročila je predsednik naglasil, da se združenje v vsakem pogledu pridružuje zahtevi vodstva hrvatskega naroda, da dobe hrvatski kraji svojo politično in gospodarsko svobodo.

Tajnik je v svojem poročilu zlasti naglasil, da so še vedno oproščeni banovinske trošarine kavčukasti opanki in kavčukasti čevlji, čeprav bi se morala ravno za te plačevati občutna trošarina, ker se kavčuk uvaža in ker se z njim izrivajo domače surovine in domači obrtniki. Ravno iz tega se vidi, kako se favorizirajo industrijski koncerni na škodo domačih usnjarn.

Skupščina se je zato tudi izjavila proti dovolitvi nove usnjarne Bat'i.

Povpraševanja po našem blagu v tujini

223 — Karachi (Indija): klej iz kosti, verige za živino in ladje, letve, upognjen les;

224 — Tel-Aviv: steklenice za pivo;

225 — Hamburg: zastopniška firma išče za izvoz v čezmorske dežele železnino (verige, žice), klej iz kosti, tehnično želatino, cement;

226 — Budapešta: ponuja se zastopnik za izvoz naših proizvodov v Madžarsko ter za uvoz madžarskih proizvodov v našo državo;

227 — London: stekleno blago (čase, kozarci idr.);

228 — Pariz: zdravilne in aromatične rastline;

229 — London: vse vrste papirja;

230 — Winnipeg: tkanine za duhovniška oblačila in devotionalije;

231 — Reykjavik (Islandija): fina moka za kolače in les za pohištvo;

232 — Hamburg: oljčno in lovorovo olje ter druga rastlinska olja, živalske masti ko goveji loj, svinjska mast;

233 — Valparaiso (Chile): zastopniška firma išče zvezo z našimi tekstilnimi tvornicami zaradi prodaje tekstilnih proizvodov na tamkajšnjem trgu;

234 — New York City: čevlji in material za copate, rdeč, moder, pisan, siv itd. z 90—95% bombaža ter 2 do 8% volne;

235 — Rotterdam: suhi rezanci sladkorne repe v novih vrečah enake velikosti po 45—50 kg cef Rotterdam. Dopisovanje v nemškem jeziku.

236 — Montevideo: pivovarniški ječmen;

237 — Haifa: industrijski predmeti (zlasti železnina in žveplena kislina);

238 — Hamburg: surovi vinski kamen, vinski kvas in vinski kisli kreč;

239 — Pariz: koruzne metle;

240 — Le Caire: zastopniška firma se zanima za industrijske proizvode;

241 — London: tekstilni odpadki, bombažni in volneni;

242 — Opatija: zastopnik odide v Združene države Sev. Amerike ter išče zvezo z našimi izvozniki in tvornicami, ki bi želeli izvažati v U. S. A.;

243 — Curacao: les in cement za Curacao in zapadno Venecuelo.

Doma in po svetu

Knez-namestnik Pavle in kneginja Olga sta se po obisku v Florenci vrnila v nedeljo v Jugoslavijo. V Florenci sta se poslovila od knežje dvojice vojvoda in vojvodinja Piemontska ter zunanji minister grof Ciano. Knežjo dvojico pa je spremljal do Postojne vojvoda Genovski. Slovo v Postojni je bilo prav tako slovesno in pristrčno, kakor je bil pred dnevi sprejem. Na Rakeku je pozdravil knežjo dvojico ban dr. Natlačen; posebno slovesen pa je bil sprejem knežje dvojice v Ljubljani. Naslednji dan se je odpeljal knez Pavle v Beograd, kjer ga je pozdravil na kolodvoru tudi Nj. Vel. kralj Peter II. Nadalje so ga pozdravili člani vlade, oba kr. namestnika, predsednik senata dr. Korošec in drugi.

Za predsednika združenja industrijev vrbaske banovine je bil izvoljen Slovenec inž. Fedor Slajmer.

Večja skupina madžarskih novinarjev je prišla v Jugoslavijo na povabilo Putnika. Novinarji bodo obiskali vse naše važnejše letoviške kraje.

Senior osiješke industrije bivši župan v Osijeku Adam pl. Reiser je bil v nedeljo pokopan. Na pogrebu so bile zastopane vse glavne organizacije mesta.

Nemčija ja začela graditi na beograjskem velesejmu svoj paviljon, ki bo zavzemal 2600 m².

Na ustanovni skupščini Hrvatske nogometne zveze je bilo sklenjeno, da pretrga hrvatska nogometna društva vsak stik z Jugoslov. nogometno zvezo, če ta ne sprejme od hrvatske zveze predlaganih pravil. Ta pravila so sestavljena na federativni podlagi.

V teniški tekmi za Davisov pokal je zmagala Jugoslavija proti Madžarski v razmerju 4:1. V prihodnjem kolu nastopi Jugoslavija proti Italiji, ki je premagala Monaco.

Družba Gradjevina d. d. v Beogradu je sklenila, da poveča svoj kapital od 1 na 3 milijone dinarjev. Družba je dejansko afilacija italijanskega gradbenega podjetja »Astaldi«.

Tovarna salame Klefiš v Jagodini, ki že tri mesece ni obratovala, je začela zopet poslovati, ker je dosegla sporazum z občino glede občinskih taks.

Velik požar v Nišu je do temelja uničil veliko keramično tvornico industrialcev Pavlovića in Pantića. Škoda se čeni na 3 milijone din.

Vesti, da bi se iz lignita v Kreki začel izdelovati umetni bencin, so neresnične. Iz lignita so hoteli izdelovati koks, a so dali poskusi slabe rezultate.

Parnik »Empress of Australia«, na katerem se vozi angleška kraljevska dvojica v Ameriko, se je zaradi goste megle in bližine ledenih gor zakasnil na vožnji čez ocean za 36 ur. Parnik je prišel že v kanadske vode ter sta krenila parniku nasproti dva kanadska rušilca. Slovesen sprejem kraljevske dvojice bo v Quebecu v sredo ob 10. uri dopoldne.

Predsednik Roosevelt je izjavil novinarjem po sestanku s poveljnikom ameriške mornarice, da bo Amerika zgradila dve velikanski oklopnici, ki bosta imele po 45.000 ton. Vsaka teh ladij bo veljala 93 milijonov dolarjev.

Mussolini si je v ponedeljek ogledal nove Fiatove tovarne za letala ter novo letališče, ki je oddaljeno 15 km od Turina. Na letališču je bilo postavljenih 350 letal.

Po odredbi angleškega vojnega ministra se je začela v okolici Londona zidati velikanska tovarna za letala, v kateri bo zaposlenih 10.000 delavcev.

Na Bolgarskem je bil sprejet zakon, da zapade premoženje samcev po njih smrti v korist države. Samci ne bodo nič več mogli delati testamentov. Hkrati se je zvišal samski davek.

Dosedanje češkoslovaške znamke pojdejo v kratkem iz prometa. Začasno se bodo uporabljale znamke s pretiskom »Čechy-Morava 1939«. Nato se bodo izdale nove.

Poljaki v Združenih državah Sev. Amerike so zbrali za poljski narodni fond 550.000 dolarjev.

Med lastniki rudniških podjetij ter delavskimi organizacijami v U. S. A. je bil podpisan sporazum ter so se v ponedeljek delavci zopet vrnila na delo.

Dunajski »Völkischer Beobachter« poroča, da se je dosedaj izselilo iz Avstrije okoli 100.000 Židov ter da je ostalo v Avstriji le še okoli 80.000 Židov.

Nemci so izpustili barona Rothschilda le proti temu, da je nemški državi odstopil svoj večinski paket delnic velike železarne v Vitkovcih.

Slovaški notranji minister prof. Tuka je bil imenovan za voditelja Hlinkove garde.

Del. družba Meinel na Dunaju, ki je poslovno zainteresirana tudi pri nas, je imela lani za 13% večji promet ko predlani. Bruto dobiček družbe je narasel od 67 na 85 milijona RM, čisti dobiček pa se je zmanjšal od 0,72 na 0,70 milijona RM. Izplačala se bo 8% dividenda od delnice.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Popolnoma prenovljene starodavne toplice z zdravilnimi vreli in velikim posestvom so naprodaj. Pojasnila daje Kmetška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

Dobave - licitacije

Gradbeni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 23. maja ponudbe za dobavo mehkih desk in tramov.

Direkcija drž. rudnika v Vrdniku sprejema do 20. maja ponudbe za dobavo mehkega jamskega lesa; 25. maja elektrod za varjenje.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 24. maja ponudbe za dobavo cilind. valjanih ležajev, okrogle jeklene vrvi, ročne ali strojne opeke, jelovega jamskega lesa; 31. maja svinčenega kabla.

Uprava vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do 19. maja ponudbe za dobavo raznega električnega materiala in elektrod ter jeklene žice; 20. maja smrekovega in jesenovega lesa; 22. maja raznih ščetk za barvanje in trofaznih elektromotorjev; 27. maja raznega orodja (klešče, svedri, dinamometri idr.); 10. junija centrifugalnih ventilatorjev.

Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 29. maja ponudbe za dobavo raznega električnega materiala, kristalne sode, modelov za led, priprave za likanje oblek, črnega satena in belega organdina; 31. maja kožice za kape, belih in črnih bombažnih vezalk, usnjenih jermenčkov, jedilnega pribora in 1000 kg olivnega olja.

Stab mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 31. maja ponudbe za dobavo aluminijaste pločevine; 9. junija za dobavo peči za plinsko olje, železnega lonca, termoelektričnega pirometra, termoelementov idr.

LICITACIJE:

Dne 23. maja bo pri Upravi vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu licitacija za dobavo večje količine raznih pil; 12. junija legiranega elektro-jekla; 13. junija konstrukcijskega jekla; 14. junija orodnega jekla.

Dne 1. junija bo pri ekonom. odd. gen. direkcije drž. železnice v Beogradu licitacija za dobavo brusilnih plošč in brusov; 2. junija bronce v zameno za strugotino od bronce; 6. junija batnih koles za lokomotivske cilindre; 7. junija delov za plinsko razsvetljavo; 9. junija specialnih svedrov.

Dne 9. junija bo pri Upravi smodnišnice (barutane) v Kamniku licitacija za dobavo 500 m³ drv.

Dne 12. junija bo pri Upravi drž. monopolov v Beogradu licitacija za dobavo raznega kartona; 13. junija belega papirja za potrebe tobačnih tovarn; 21. junija pločevinastih spojinic in dne 3. julija 13.500 kg lepila v prahu.

Dne 12. junija bo pri štabu zrakovplovstva v Zemunu licitacija za dobavo 600 kom. naočal; 13. junija bencina; 14. junija bencina za avijone in avtomobile.

Dne 13. junija bo pri centralni direkciji rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za dobavo tovarnega avtomobila za rudnik v Kreki; 16. junija 17.000 m bakrene vrvi in sesalnih agregatov za vodovod.

Radio Ljubljana

Cetrtek 18. maja. 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Plošče — 9.45: Verski govor (dr. Ignacij Lenček) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz ljubljanske stolnice — 11.00: Havajske kitare (plošče) — 11.30: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Napovedi — 13.20: Trobenta solo, izvaja g. Fortič Viktor, pri klavirju prof. M. Lipovšek; vmes harmonika solo, g. Stanko Avgust — 17.00: Donosnost male kmetije je v združništvu (dr. Joža Basaj) — 17.30: Koncert lahke glasbe. Sodelujejo: Slovenski vokalni kvintet in tamburaški orkester (Karmelj) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Predavanje Min. za telesno vzgojo — 19.50: Prenos šmarnic iz trnovske cerkve — 20.30: Pisana muzikalna revija, pri kateri sodelujejo: gg. Bojan Adamič, Miloš Zihnerl, Vlado Golob, člani radijskega orkestra in člani radijske igr. družine. Sestavila: Jožek in Ježek — 22.00: Napovedi, Poročila — 22.15: Plošče.

Petek 19. maja. 11.00: Pokrajinska oddaja iz Ribnice, izvajajo učenci osnovne šole, vodi g. Herman Kmet — 12.00: Gorenjski in koroški pozdravi (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Radijski orkester — 14.00: Napovedi — 18.00: Zenska ura: Priprava deklet za tujino (gđc. Julija Sušteršič) — 18.20: Plošče — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Karadjordjeva vojna organizacija — 19.50: Težava na himalajskih višavah (P. Kunaver) — 20.00: Veseli trio, vmes plošče — 21.00: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Napovedi, poročila — 22.30: Angleške plošče.